

COSTA DE LAXE

Adela Leiro, Mon Daporta
xaneiro 2020

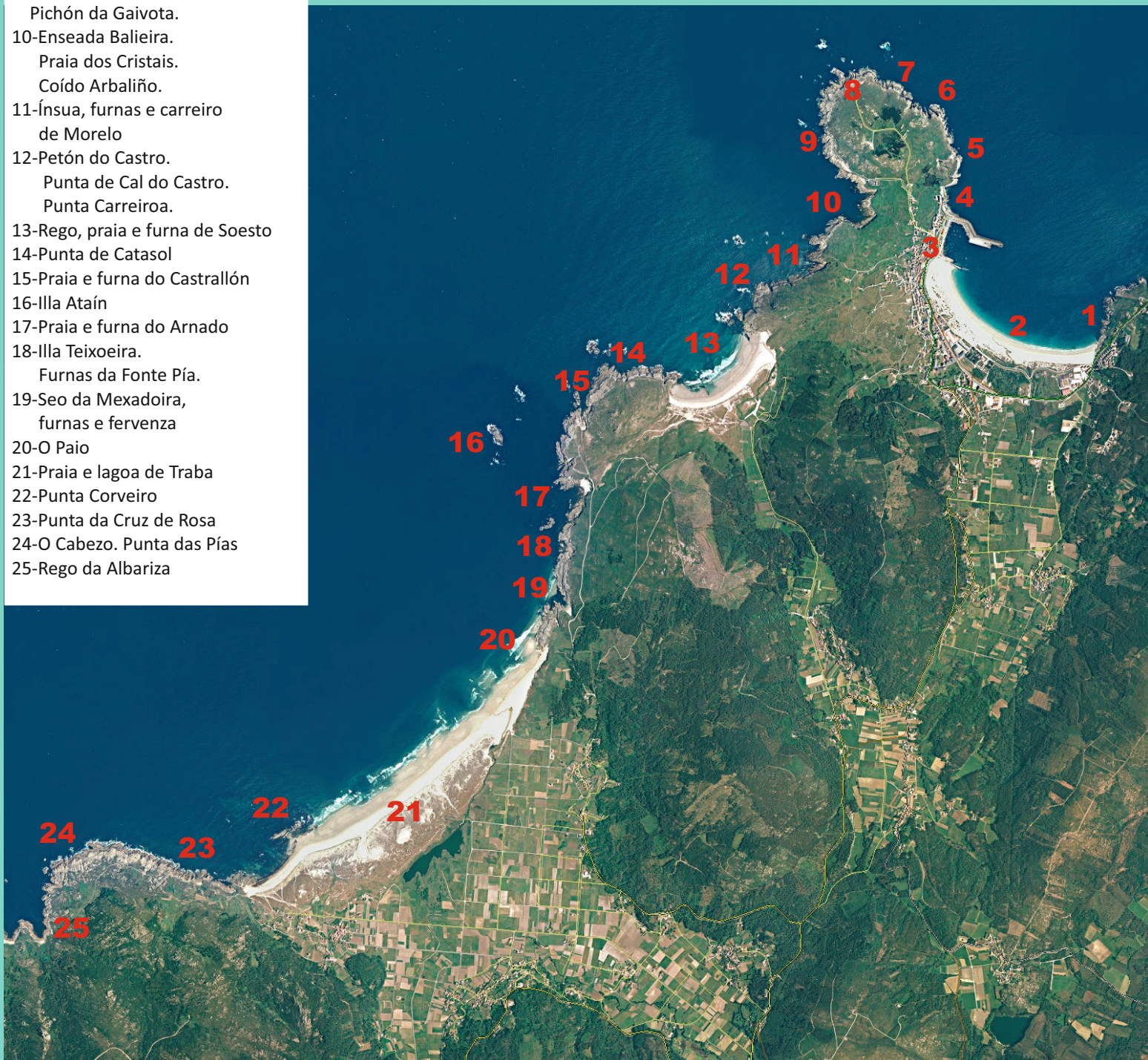
Distancia: 32 km (ida e volta) + camiñadas
Dificultade: baixa

- 1-Punta da Area
- 2-Praia e enseada de Laxe.
Brañas Mouras.
- 3-Vila e porto de Laxe
- 4-Punta Besugueira
- 5-Punta da Ola
- 6-Punta do Costado
- 7-Punta de Terralonga
- 8-Monte da Ínsua.
Punta da Cruciña. Cabo de Laxe.
- 9-Carreiro Bo. Furna da Escuma.
Pedra dos Namorados.
Pichón da Gaivota.
- 10-Enseada Baleeira.
Praia dos Cristais.
Coído Arbaliño.
- 11-Ínsua, furnas e carreiro
de Morelo
- 12-Petón do Castro.
Punta de Cal do Castro.
Punta Carreiroa.
- 13-Rego, praia e furna de Soesto
- 14-Punta de Catasol
- 15-Praia e furna do Castrallón
- 16-Illa Ataín
- 17-Praia e furna do Arnado
- 18-Illa Teixoeira.
Furnas da Fonte Pía.
- 19-Seo da Mexadoira,
furnas e fervenza
- 20-O Paio
- 21-Praia e lagoa de Traba
- 22-Punta Corveiro
- 23-Punta da Cruz de Rosa
- 24-O Cabezo. Punta das Pías
- 25-Rego da Albariza

O concello de Laxe está situado no corazón da Costa da Morte, entre a ría de Corme e Laxe e o litoral de mar aberto. Ten unha costa moi diversa na que se alternan grandes areais e marismas (Laxe, Traba), rías (Corme e Laxe), enseadas (Laxe, Baleeira), cabos (Laxe, Catasol), illotes, furnas... con tramos expostos e protexidos, zonas baixas e elevados cantís. Unha área de grande interese paisaxístico, xeolóxico e biolóxico.

As principais actividades son os servizos (especialmente o turismo), a pesca e a agrogandaría.

Acolle importantes valores naturais: a costa, protexida no LIC/ZEC e ZEPA "Costa da Morte" e a PAISAXE PROTEXIDA "Penedos de Pasarela e Traba".

LIC COSTA DA MORTE

Espazo que comprende o litoral coruñés dende Cabo Fisterra ata Arteixo. Dada a diversidade da costa atopamos tamén diversidade de ecosistemas: costa rochosa, costa areosa, dunas (fixas e móbiles), coídos, enseadas, marismas, esteiros, lagoas litorais... nos que habitan moitas especies de interese.

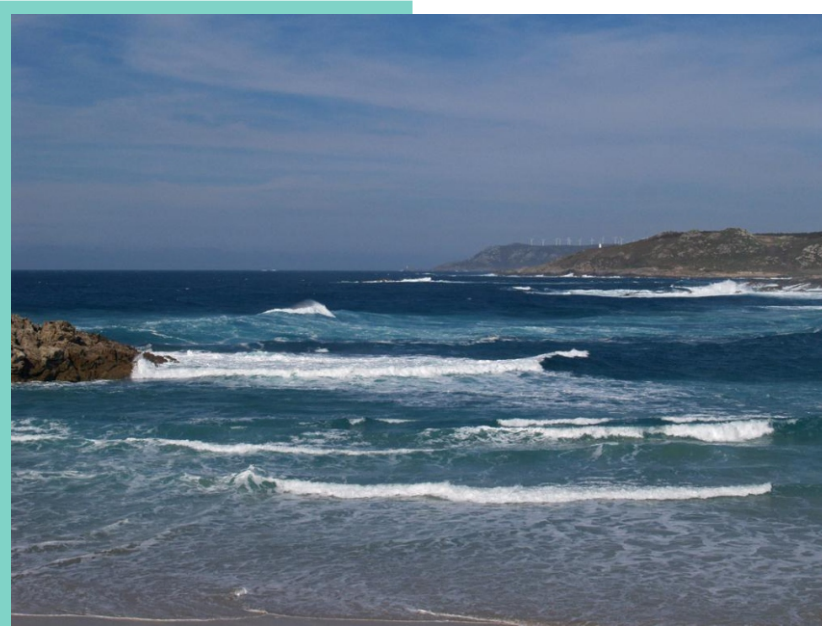
A vexetación de cantís, dunas e marismas está moi especializada e pódense atopar numerosas especies e subespecies endémicas da zona.

Destaca a presenza de *Omphalodes littoralis* subsp. *gallaecia*, *Linaria polygalifolia* subsp. *aguillonensis* (endemismos da provincia da Coruña).

En canto á fauna hai que destacar a gran riqueza dos hábitats costeiros e o número de aves acuáticas, moitas delas invernantes que se concentran nos cantís e nas zonas húmidas.

Escribenta nival (*Plectrophenax nivalis*) na praia de Traba.

Praia de Soesto co cabo de Laxe ao fondo

Spiranthes aestivalis, orquídea de pequenas flores dispostas en espiral arredor do talo que podemos atopar en Traba.

RÍA DE CORME E LAXE

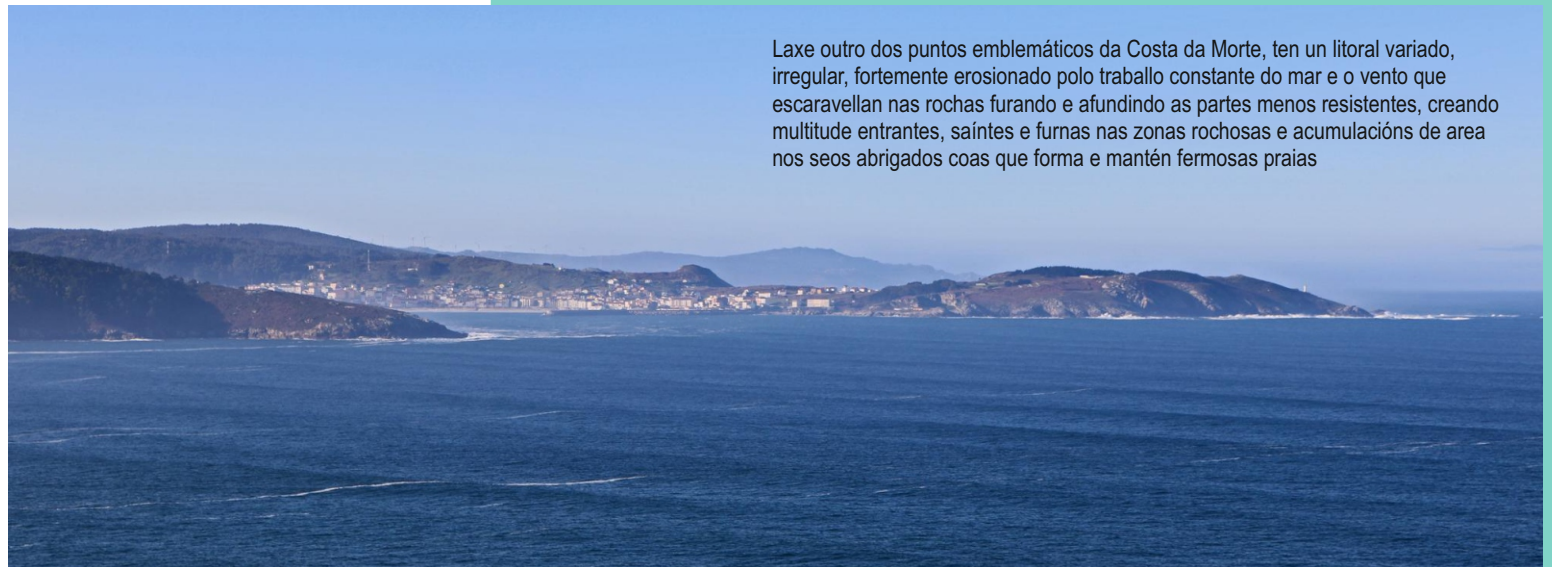
Ábrese entre as puntas Roncudo (ao norte) e Laxe (ao sur), na saída ao mar do río Anllóns.

Nesta ría pódense distinguir dúas áreas diferenciadas: o interior, formado polo esteiro do Anllóns, protexido da forza do mar por unha barra de área de 2 km e o resto do espazo, máis aberto, rochoso e recortado con algunhas zonas abrigadas nas que hai praias. As vilas máis importantes son Corme, no norte, Ponteceso, no fondo do esteiro do Anllóns, e Laxe, no sur.

Vista da zona exterior da ría desde o cabo de Laxe.

O Cabo de Laxe e O Roncudo marcan os límites da Ría.

Laxe outro dos puntos emblemáticos da Costa da Morte, ten un litoral variado, irregular, fortemente erosionado polo traballo constante do mar e o vento que escaravellan nas rochas furando e afundindo as partes menos resistentes, creando multitude entrantes, saíntes e furnas nas zonas rochosas e acumulacións de area nos seos abrigados coas que forma e mantén fermosas praias

Vista da ría coa vila e o cabo de Laxe

PERCORRIDO

Propoñemos un percorrido en coche para achegarse a algúns dos puntos máis destacados e accesibles.

Chegando a **Laxe** desde Cabana xa temos unha fermosa panorámica da vila e da praia, moi preto de onde se atopa o límite do concello, e un bo sitio para unha primeira parada. Un pouco máis adiante cruzamos o río que desauga na praia e forma á esquerda da estrada unha lagoa e o **humidal das Brañas Mouras**. No centro da vila volvemos á beira do mar e a facer outra parada e chegamos ao o **porto** ao abrigo do seu impresionante espigón defensivo. Desde a zona portuaria podemos subir á rúa da parte alta da vila que é a estrada que vai ao **faro**, unha parada indispensable para ver a costa exterior e a ría. De volta do faro e xusta antes de chegar ás primeiras casas, temos un desvío á dereita e unha área de lecer desde onde hai unha boa vista, e por onde nos achegamos ao cemiterio que ten ao pé a **Praia dos Cristais** e a uns 500 m, polo camiño da dereita, a

Pedra dos Namorados e a **Furna da Escuma**. Unha parada interesante, para a que hai que atopar o camiño e seguir a indicación da **capela de Santa Rosa**, é a que se pode facer ao pé da capela para achegarse ao muíño de vento e para gozar, desde o alto, das vistas da vila, a praia e a enseada. Para continuar a ruta, de volta na vila, collemos a estrada de Camariñas e nela, en **Soesto**, o desvío á praia: un grande areal e fermoso sistema dunar que se prolonga cara arriba polas abas da contorna. Desde a praia cunha camiñada podemos ir ata as **praias do Arnado** e do **Castrallón** pequenas e recollidas e, maiormente a última, cunha curiosa estrutura e formas nas rochas. Da praia de Soesto temos que volver á estrada principal e seguir cara a Camariñas para coller máis adiante o desvío a Boaña e irmos á punta do norte da **praia de Traba**. Se choveu hai pouco tempo podemos achegarnos ao **seo da Mexadoira** con furnas e a caída ao mar, nunha fermosa ferverza, dun pequeno rego que só leva auga en cantidade despois das choivas. De volta no coche collemos, á dereita, a primeira pista asfaltada, unha longa recta que vai por detrás da praia e da lagoa, á que hai desvíos máis ou menos na metade, dunha punta á outra do areal ata enlazar na estrada que vai a Mórdomo na punta do sur da praia onde faremos outra parada. Desde aquí podemos facer unha pequena camiñada para ver as curiosas formacións rochosas das **Puntas da Cruz de Rosa, Os Altariños, O Cabezo e As Pías**. Tamén é interesante subir aos Penedos de Traba para ter unha fermosas vistas da praia e lagoa de Traba. De Mórdomo imos á estrada principal pola que volvemos, agora sen desvíos a Laxe onde rematamos despois de percorrer uns 30 km en coche e camiñar o que nos parecera de interese.

1-Punta da Area

2-Praia e enseada de Laxe

Na praia de Laxe existiu unha **explotación de caolíns** desde o 1920. En 1939, rematada a Guerra Civil Española, Isidro Parga Pondal, tras ser expulsado polo novo réxime da Universidade de Santiago de Compostela, na que exercía como profesor de xeoquímica, establécese en Laxe, onde crea o Laboratorio Xeolóxico e faise cargo da dirección da empresa de caolíns. Arredor de 1940 descobre e pon en explotación o xacemento de Coéns, e trasladan o mineral por medio de vagonetas suspendidas dun teleférico cos cables sobre grandes postes de formigón ata as instalacións da praia de Laxe, onde estaban as naves de escollido, lavado e secado do material, xunto cos talleres, garaxes e oficinas da empresa.

A empresa funcionou ata finais da década de 1970, dando emprego a centenaes de persoas da comarca. Das instalacións extractivas e produtivas hoxe en día sobreviven a cheminea da praia, algúns postes de formigón por Sarces e Serantes, e a lagoa que ocupa o xacemento de Coéns. O transporte das arxilas facíase por mar cara a Santander, País Vasco e Castellón, ademais de envío a Catoira e Vigo para a industria cerámica.

Praia e vila de Laxe. A praia mide 1.320 m de lonxitude e conserva un bo sistema dunar. A vila de Laxe, situada ao abrigo da punta Ínsua, ten un importante porto dedicado ao marisqueo e á pesca do cerco, volantas, palangres e outras artes menores.

3-Vila e porto de Laxe. Ao fondo o outeiro sobre o que se atopan os restos dun muíño de vento.

Brañas Mouras e rego de San Amedio

Vista desde a capela da Santa Rosa

4-Punta Besugueira

5-Punta da Ola

6-Punta do Costado

7-Punta de Terralonga

8-Monte da Ínsua.
Costa do Cabo de Laxe

Punta da Cruciña

Cabo de Laxe

Faro no Cabo de Laxe

9-Carreiro Bo

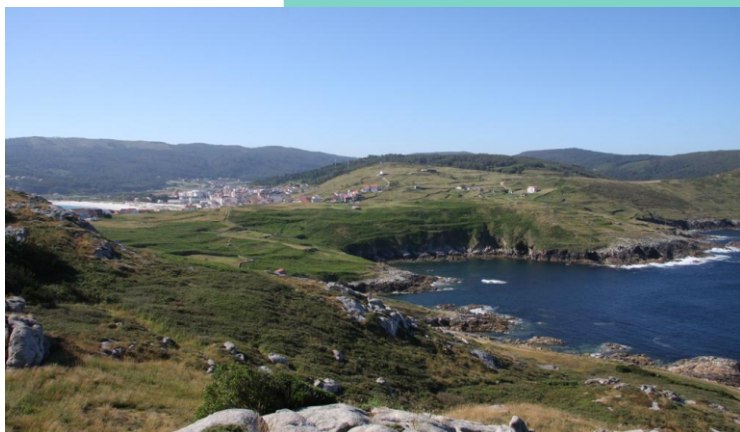
Furna da Escuma

Pichón da Gaivota

Pedra dos Namorados, onde existe a tradición de grabar os nomes nas rochas.

10-Enseada Balieira

Coído Arbalíño

Praia dos Cristais

11-Ínsua, fumas e carreiro de Morelo

12-Petón do Castro

Punta de Cal do Castro

Punta Carreiroa

13-Rego, praia e fuma de Soesto
A praia Soesto, de 860 m de lonxitude, ten un sistema dunar moi ben conservado con dunas remontantes de considerable altura.

14-Punta de Catasol

15-Praia e furna do Castrallón

16-Illa Atáin

17-Praia e fuma do Arnado

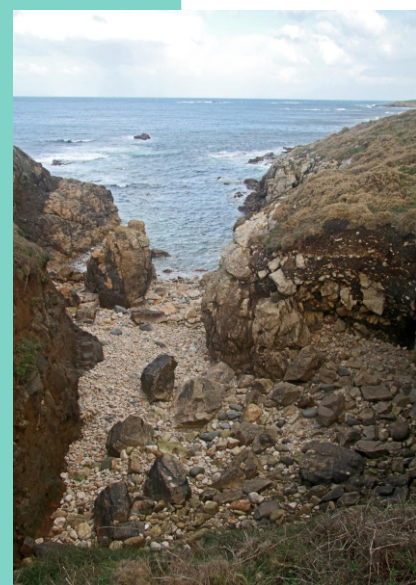

18-Illa
Teixoeira

Furnas da Fonte Pía

19-Seo da Mexadoira, furnas e fervenza

20-O Paio

21-Praia e lagoa de Traba.
Unha barra de area pechou a saída ao mar dos ríos Traba e Rioval, formando unha lagoa, actualmente moi colmatada. A praia, de 2.630 m de lonxitude conserva un amplo cordón de dunas fixadas pola vexetación.

Rego de Traba

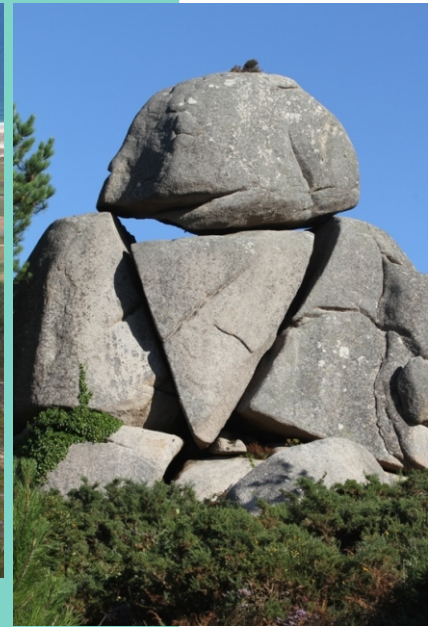

Praia e lagoa de Traba

A lagoa de Traba está rodeada por unha densa vexetación acuática onde se refuxian as aves. Ocasionalmente visitana aves invernantes pouco comúns nas costas galegas.

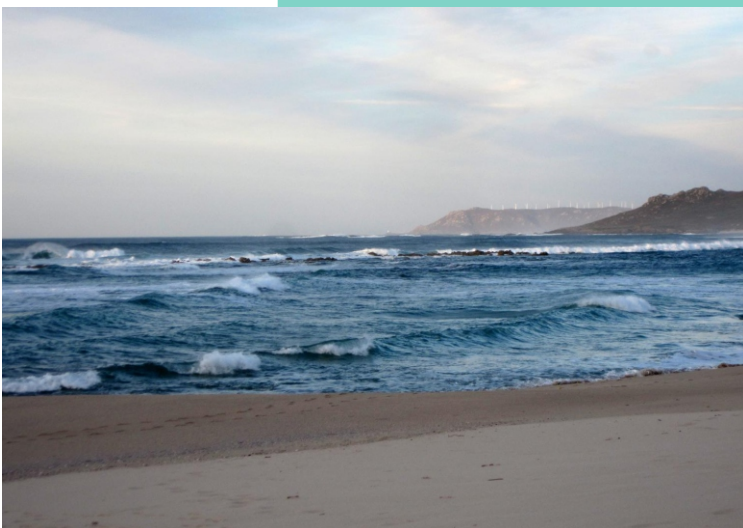
Vista da lagoa e praia de Traba, desde os Penedos de Traba.

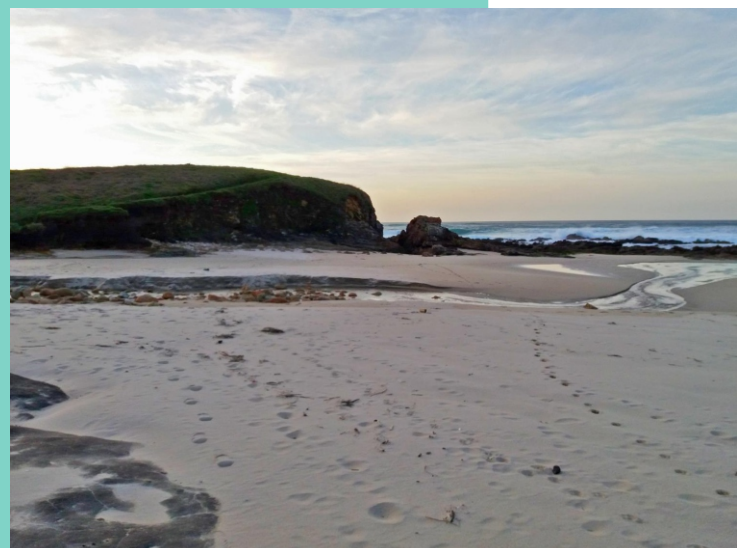
PAISAXE PROTEXIDA Penedos de Pasarela e Traba (12-1-2009). Espazo de 212 ha que inclúe unha ringleira de cumes que se estenden con dirección norte-sur entre os lugares de A Costa (Traba, Laxe) e O Penedo (Pasarela, Vimianzo).
VALORES NATURAIS: penedos graníticos con formas curiosas producidos pola erosión, vistas sobre a costa de Traba.

Punta Corveiro, rego do Río Vao e praia de Traba

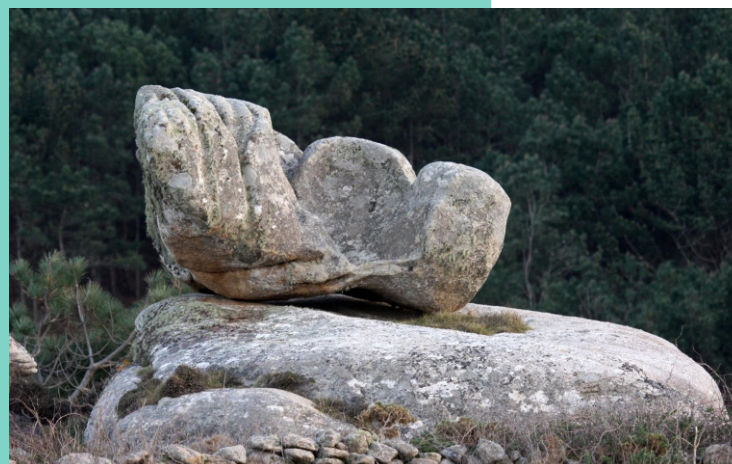
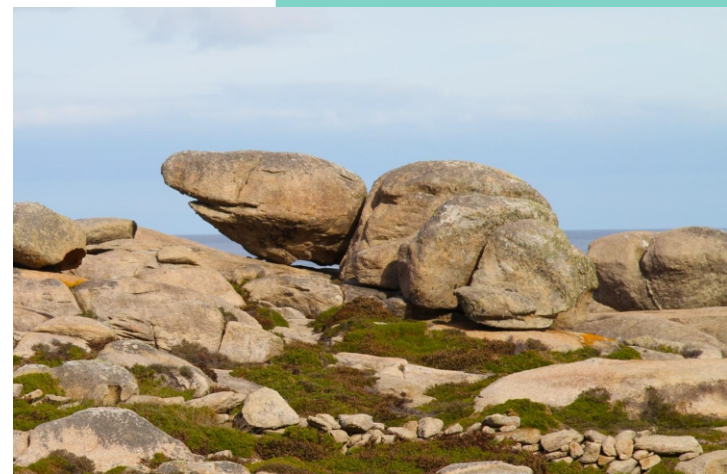
22-Punta Corveiro

23-Punta da Cruz da Rosa

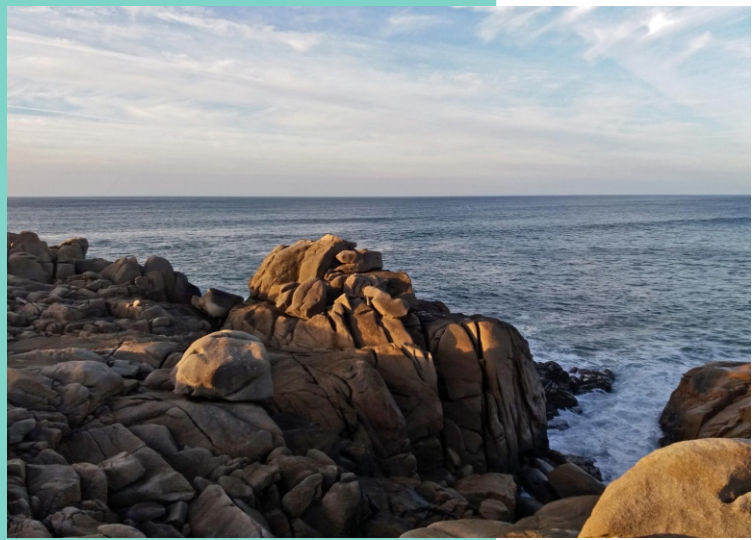
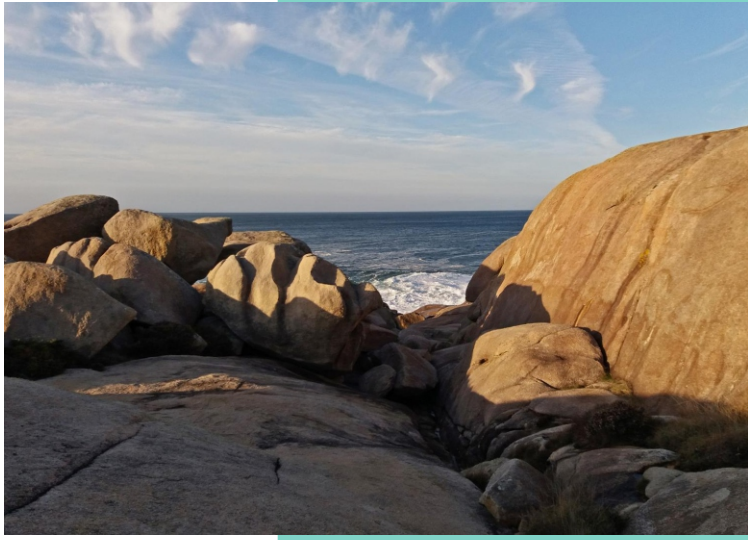

23-Punta da Cruz da Rosa

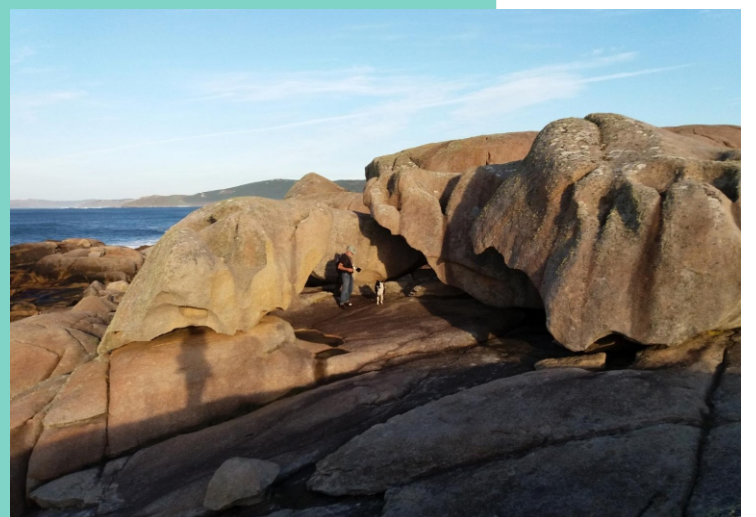
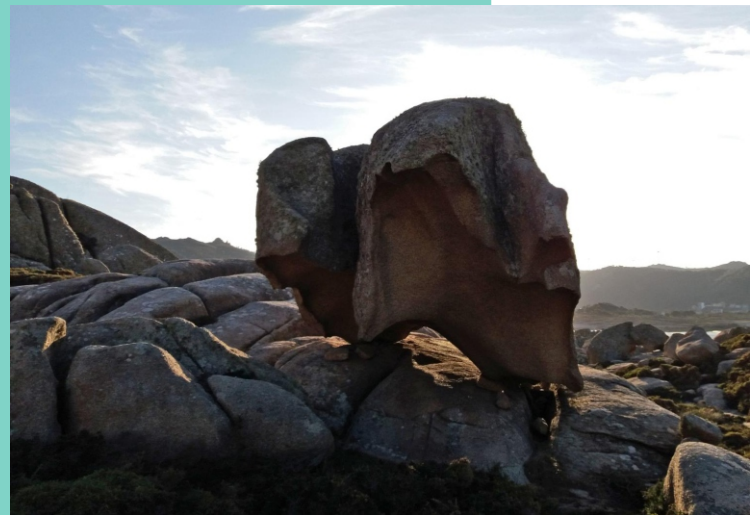

Entre a punta da Cruz de Rosa e a punta das Pias atópanse numerosas e curiosas formacións rochosas

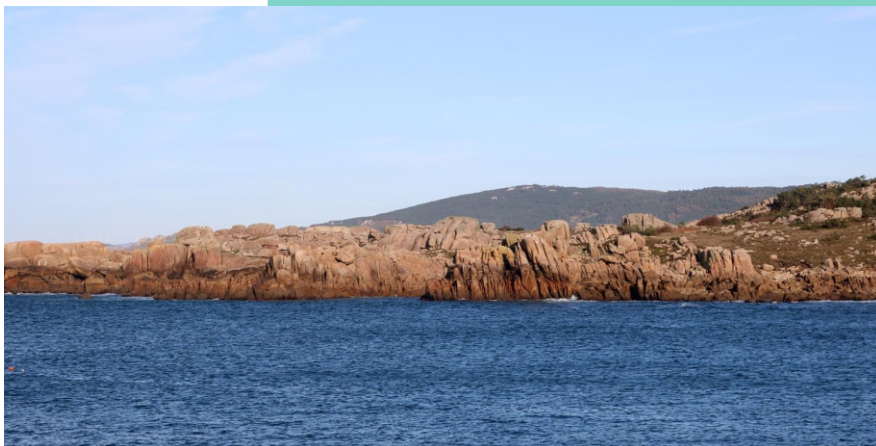

24-O Cabezo

Da Pedra dos Altariños á Punta das Pías

Enseada de Sabadelle e punta das Pias

25-Rego da Albariza